

FYBA-I-ATKT-FEB/MAR-2023-C.S.

Time : 02 hrs 30 min

Max. Marks. 80

- Note : 1) **ALL** questions are **COMPULSORY**.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 **Write short notes on ANY FOUR of the following in about 100 words each:** [20]

- A) Varieties of English
- B) Significance of effective communication
- C) Advantages of effective listening
- D) Formal and informal spoken English
- E) How to develop effective writing skills
- F) Reading for different purposes

Q.2 **Read the passage given below and answer the questions that follow:**

Student Exchange Program is a program in which students from different countries spend time in other countries as representatives of their own countries. The purpose of such programs is dual. The students act as cultural ambassadors. They acquaint the host country with the culture of their own country while they themselves learn about the culture of the host country. At the same time they learn about the nitty-gritties of different careers.

There are many organisations based in various countries which sponsor such programs and enable undergraduate students to gain insights in to their careers. For example, 'Students In Free Enterprise' (SIFE), a US-based organisation encourages undergraduate management and mass media students to learn practical business skills.

The selection is done on an all-India level where aspirants have to prepare a few projects and have to undergo a couple of rounds of personal interviews. The projects involve activities like teaching street urchins, working with rag pickers or slum-dwellers and helping them to raise their standard of living. In SIFE, in addition to these, aspirants are required to submit two written essays on 'How will you leverage your SIFE experience in the future?' and 'How do your social activities help change society?'

The selected representatives help the students of the host country with their projects and in the bargain learn their skills too. Thorough exchange of skills, ideas and culture take place in such student exchange programs. This is so because they are required to stay with a family in the host country for at least a week and in the process get an opportunity to take a closer look at their style of living as at their culture.

- A) Whom do the students represent in the Student Exchange Program? [01]
- B) What do you think the author means by 'host country'? [01]
- C) The purpose of such programs is dual? What are they? [02]
- D) How does sponsoring these programs help? [02]
- E) How does SIFE help students? [02]
- F) What are the three requirements that aspirants have to undergo in order to be selected? [03]
- G) Give two examples of projects that students have to prepare. [02]
- H) In your opinion, how are the projects and essays relevant to the Student Exchange Program? [01]
- I) How is staying with a family in the host country useful? [02]
- J) **Fill in the blanks with the appropriate articles:** [02]
 - i) When children arrive on student exchange, ____ host country welcomes them.
 - ii) _____ Student exchange program improves relations between countries. (P.T.O)

FYBA-I-ATKT-FEB/MAR-2023-C.S.

- K) **Fill in the blanks with the appropriate form of the verb given in the bracket:** [02]
i) The_____ (involve) of senior citizens in daily activities increases their confidence.
ii) Library facility_____ (able) poor students to study.

Q.3 **Attempt ANY FOUR of the following questions:** [20]

- A) You are the chief guest at the inaugural function of the Debating Society. Give a speech on the occasion.
B) Introduce yourself at the first meeting with delegates at the Students Exchange Program of your college.
C) Develop a conversation amongst students planning a street play to spread awareness about environmental issues.
D) You have been asked to compere the Convocation Ceremony of your college. Prepare a script for the introduction of the eminent guest for the occasion.
E) Draft a vote of thanks for the Personality Development Program organized by your college.

Q.4 A) **Write an application in response to the following advertisement:** [08]

“Wanted graduates with excellent oral and written communication in English, with good letter drafting and IT skills, and 2-3 years experience for the post of office assistant. Apply with Bio-Data to Box No.244, The Times of India, Mumbai-400 071.”

- B) There are many potholes on the main road outside Mankhurd Suburban station making it very difficult for pedestrians and motorists to use the road. Many senior citizens have faced difficulties and there is always constant traffic congestion on the road. Draft an RTI to the Muncipal Corporation questioning them about these potholes. [07]

C) Read the following instructions and attempt **ANY ONE** email: [05]

i) Write an email complaining to the area traffic police about the lack of traffic control outside your college. Draft the email, outlining your suggestions for better traffic management.

ii) Write an email to a leading bank in the locality requesting them to sponsor the annual badminton championship of your college.

ଓଡ଼ିଆ

FYBA-I-ATKT-FEB/MAR-2023-ECONOMICS-I

Time : 03 hrs

Max. Marks. 100

Note : 1) **ALL** questions are **COMPULSORY**.

सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2) Figures to the right indicate full marks.

उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

3) Draw neat diagrams and give examples wherever necessary.

आवश्यक तिथे सुबक आकृत्या काढा व उदाहरणे द्या.

4) Use of simple calculator is allowed.

साध्या गणकयंत्राचा वापर करण्यास परवानगी आहे.

Q.1 **Attempt ANY TWO of the following: -**

[20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा: -

A) What is micro economics? Explain its importance.

सूक्ष्मलक्षी अर्थशास्त्र म्हणजे काय? त्याचे महत्त्व स्पष्ट करा.

B) Explain the problems of economic efficiency, full employment and economic growth.

आर्थिक कार्यक्षमता, पूर्ण रोजगार आणि आर्थिक वृद्धिची समस्या स्पष्ट करा.

C) Consider a function: $Y = 10 + 2x$. Take any 5 values of x, find Y and plot a graph for the given function.

पुढील फलन लक्षात घ्या: $y = 10 + 2x$. 'x' ची कोणतीही ५ मूल्ये घेऊन, 'y' चे मूल्य काढा व दिलेल्या फलनाकारिता आलेख काढा.

Q.2 **Attempt ANY TWO of the following: -**

[20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा: -

A) Give four examples of trade-off in your day-to-day life.

तुमच्या रोजच्या जीवनातील परस्परविरोधी तत्वाची चार उदाहरणे द्या.

B) Describe the role of government in improving market outcomes.

बाजार निष्पत्ती सुधारणेतील सरकारच्या भूमिकेचे वर्णन करा.

C) Is there a trade-off between inflation and unemployment? Discuss.

भाववाढ आणि बेकारी यामध्ये सममूल्यन असते का? - चर्चा करा.

(P.T.O)

Q.3 **Attempt ANY TWO of the following: -**

[20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा: -

- A) Given the demand schedules of individual 1 and the market, derive the demand for individual 2 and draw the market demand curve:

Price (in Rs.)	Quantity Demanded Individual 1 (in units)	Market Quantity Demanded (in units)
50	10	25
40	20	45
30	30	65
20	40	85
10	50	105

खाली दिलेल्या एका व्यक्तीचे मागणीपत्रक आणि बाजार मागणी पत्रकावरून दुसऱ्या व्यक्तीची वैयक्तिक मागणी आणि बाजार मागणी वक्र काढा:

किंमत (रु.)	पहिल्या एका व्यक्तीची वैयक्तिक मागणी (नगामध्ये)	बाजार मागणी (नगामध्ये)
५०	१०	२५
४०	२०	४५
३०	३०	६५
२०	४०	८५
१०	५०	१०५

- B) Explain law of supply with the help of supply schedule and supply curve.
पुरवठा पत्रक आणि पुरवठा वक्राच्या सहाय्याने पुरवठ्याच्या नियम स्पष्ट करा.
- C) With the help of suitable diagrams, explain the different degrees of price elasticity.
सुयोग्य आकृतीच्या सहाय्याने मागणीच्या किंमत लवचिकतेचे प्रकार स्पष्ट करा.

Q.4 **Attempt ANY TWO of the following: -**

[20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा: -

- A) What is indifference curve? Explain any three properties of indifference curve.
समवृत्ती वक्र म्हणजे काय? समवृत्ती वक्राची कोणतीही तीन वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- B) Analyze the consumer's equilibrium with the help of indifference curve and price line.
समवृत्ती वक्र आणि किंमत रेषेच्या मदतीने उपभोक्त्याच्या संतुलनाचे विश्लेषण करा.
- C) Explain fully the concepts of income, substitution and price effect.
उत्पन्न, पर्यायता आणि किंमत परिणाम या संकल्पना पूर्णपणे स्पष्ट करा.

Q.5 Write short answers on ANY TWO of the following: -

[20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा: -

- A) Positive and Normative Economics
वास्तविक आणि आदर्शवादी अर्थशास्त्र
- B) People respond to incentives. Explain with the help of two examples
लोक प्रलोभनास प्रतिसाद देतात हे दोन उदाहरणासहित स्पष्ट करा
- C) Movements along the demand curve and shifts in the demand curve
मागणी वक्रातील हालचाल आणि मागणी वक्रातील संक्रमण
- D) Consumer's surplus
उपभोक्त्याचे संतोषाधिक्य

०३१०•१००३

- Note : 1) **ALL** questions are **COMPULSORY**.
सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) Figures to the right indicate full marks.
उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.

- Q.1 A) **Choose the right alternative: (ANY EIGHT)** [08]
योग्य पर्याय निवडा: (कोणतेही आठ)
- 1) The Dravidian languages belong to _____ India.
A) East B) West
C) North D) South
द्रविडी भाषा हि भारतातील _____ भागात वापरली जाते.
A) पूर्व B) पश्चिम
C) उत्तर D) दक्षिण
- 2) The _____ report measures the size of the gender inequality gap.
A) Global Sex Ratio B) World Health Organization
C) UNESCO D) Global Gender Gap
_____ अहवाल लिंग असमानता किती आहे याचे मापन करतो.
A) जागतिक लिंग गुणोत्तर B) जागतिक आरोग्य संघटना
C) युनेस्को D) ग्लोबल जेंडर गॅप
- 3) People with an IQ between _____ suffer from moderate mental retardation.
A) 50 - 69 B) 0 - 20
C) 70 - 100 D) 35 - 49
_____ च्या दरम्यान बुद्ध्यांक असलेले लोक मध्यम मतिमंदतेने ग्रस्त असतात.
A) ५० - ६९ B) ० - २०
C) ७० - १०० D) ३५ - ४९
- 4) Visual handicap can be caused due to nutritional deficiency of _____.
A) Vitamin A B) Iodine
C) Sodium D) Vitamin C
_____ च्या पोषण कमतरतेमुळे दृष्टी दोष निर्माण होऊ शकतो.
A) व्हिटॅमिन A B) आयोडीन
C) सोडियम D) व्हिटॅमिन C
- 5) The _____ border area is a disputed area between the Indian states of Karnataka and Maharashtra.
A) Athani B) Sangli
C) Belgaon D) Udpi

FYBA-I-ATKT-FEB/MAR-2023-F.C. I

_____ सीमावर्ती भाग हे भारतातील कर्नाटक आणि महाराष्ट्र राज्यांमधील विवादित क्षेत्र आहे.

- A) अथणी B) सांगली
C) बेळगाव D) उडपी

6) _____ is used to refer to assertion of distinct ethnic, linguistic, or economic interests by various groups within the nation.

- A) Linguism B) Culturalism
C) Sectorism D) Regionalism

_____ हा राष्ट्रातील विविध गटांद्वारे विशिष्ट वांशिक, भाषिक किंवा आर्थिक हितसंबंधांच्या प्रतिपादनासाठी वापरला जातो.

- A) भाषावाद B) संस्कृतीवाद
C) क्षेत्रवाद D) प्रादेशिकतावाद

7) Fundamental Rights in the Indian Constitution are mention in Article Nos. ____ to ____.

- A) 12 to 35 B) 36 to 51
C) 52 to 151 D) 1 to 11

भारतीय राज्यघटनेतील मूलभूत अधिकारांचा उल्लेख कलम क्रमांक ____ ते ____ मध्ये केला आहे.

- A) १२ ते ३५ B) ३६ ते ५१
C) ५२ ते १५१ D) १ ते ११

8) In _____ year the Fundamental Duties included in the Constitution.

- A) 1977 B) 1976
C) 1974 D) 1973

_____ वर्षी मूलभूत कर्तव्यांचा संविधानात समावेश करण्यात आला.

- A) १९७७ B) १९७६
C) १९७४ D) १९७३

9) 73rd and 74th Constitutional Amendments are regarding _____.

- A) Agriculture B) Gram Uthan
C) Local Self Government D) Adarsh Gram Yojana

७३ वी आणि ७४वी घटना दुरुस्ती _____ संदर्भात आहे.

- A) कृषी B) ग्राम उत्थान
C) स्थानिक स्वराज्य संस्था D) आदर्श ग्राम योजना

10) _____ is the real executive head in India.

- A) President B) Prime minister
C) Home Minister D) Attorney General

_____ हे भारतातील खरे कार्यकारी प्रमुख आहेत.

- A) राष्ट्रपती B) पंतप्रधान
C) गृहमंत्री D) ऍटर्नी जनरल

- B) State whether the following statements are TRUE or FALSE: (ANY SEVEN) [07]
खालील विधाने चूक कि बरोबर ते लिहा: (कोणतेही सात)
- 1) India has no official religion.
भारताला कोणताही अधिकृत धर्म नाही.
 - 2) English is secondary official language of India.
इंग्रजी ही भारताची दुय्यम अधिकृत भाषा आहे.
 - 3) Portrayal of women in media is very encouraging and enhances women power.
प्रसारमाध्यमांमधील महिलांचे चित्रण खूप उत्साहवर्धक आहे आणि महिला शक्ती वाढवणारे आहे.
 - 4) Positive discrimination is against Fundamental Rights of the citizens.
सकारात्मक भेदभाव हा नागरिकांच्या मूलभूत हक्कांच्या विरोधात आहे.
 - 5) Iodin deficiency results in deafness.
आयोडीनच्या कमतरतेमुळे बहिरेपणा येतो.
 - 6) Endogamy is the essence of caste system.
एंडोगॅमी (एकजातीय विवाह) हे जातिव्यवस्थेचे सार आहे.
 - 7) The judiciary is dependent on the Parliament for its day today functioning.
न्यायव्यवस्था दररोजच्या कामकाजासाठी संसदेवर अवलंबून आहे.
 - 8) Article 51 A states that, do not protect and improve the National environment including forests, lakes, rivers, and wild life, and not to have compassion for living creatures.
कलम ५१ अ मध्ये असे म्हटले आहे की, जंगले, तलाव, नद्या आणि वन्यजीवांसह राष्ट्रीय पर्यावरणाचे संरक्षण आणि सुधारणा करू नका आणि सजीव प्राण्यांबद्दल दया दाखवू नका.
 - 9) Every state has its own municipal Act.
प्रत्येक राज्याचा स्वतःचा नगरपालिका कायदा असतो.
 - 10) Bureaucracy has played an important role in strengthening the Panchayati Raj System.
पंचायत राज व्यवस्था मजबूत करण्यात नोकरशाहीने महत्वाची भूमिका बजावली आहे.
- Q.2 A) Write short notes on: 1. Female foeticide 2. Portrayal of women in media [15]
टिपा लिहा: 1. स्त्री भ्रूणहत्या 2. माध्यमांमध्ये स्त्रियांचे चित्रण
- OR**
- B) Describe the types, causes and treatment of deafness. Describe the types and causes of mental disability. [15]
बहिरेपणाचे प्रकार, कारणे आणि उपचार यांचे वर्णन करा. मतिमंदतेचे प्रकार आणि कारणे सांगा.
- Q.3 A) Explain the causes and effects of regionalism in India and suggest remedial measures for overcoming regionalism. [15]
भारतातील प्रादेशिकतेची कारणे आणि परिणाम स्पष्ट करा आणि प्रादेशिकतेवर मात करण्यासाठी उपाय सुचवा.
- OR**
- B) Describe the causes of communalism and measures to combat communal violence. [15]
सांप्रदायिकतेची कारणे आणि सांप्रदायिक हिंसाचाराचा सामना करण्यासाठीच्या उपायांचे वर्णन करा.
- Q.4 A) Explain the salient features of the Indian constitution. [15]
भारतीय संविधानाची ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. [P.T.O]

OR

- B) Describe the nature of Indian state as given in the constitution of India. Explain the ideals to be achieved by the Indian state. [15]

भारताच्या राज्यघटनेत दिलेल्या भारतीय राज्याच्या स्वरूपाचे वर्णन करा. भारतीय राज्याने कोणते आदर्श साध्य करायचे ते स्पष्ट करा.

- Q.5 A) Explain the classification of political parties in India and describe the problems faced by political parties in India. [15]

भारतातील राजकीय पक्षांचे वर्गीकरण स्पष्ट करा आणि भारतातील राजकीय पक्षांना भेडसावणाऱ्या समस्यांचे वर्णन करा.

OR

- B) Write short notes on ANY THREE of the following: [15]

खालीलपैकी कोणत्याही तीन वर थोडक्यात टिपा लिहा:

- 1) India as a multi - lingual society
एक बहुभाषिक समाज म्हणून भारत
- 2) Characteristics of Indian Tribal population
भारतीय आदिवासी लोकसंख्येची वैशिष्ट्ये
- 3) Linguistic conflicts in India
भारतातील भाषिक संघर्ष
- 4) Achievements and shortcomings of Panchayati Raj System
पंचायती राज व्यवस्थेच्या उपलब्धी आणि उणिवा
- 5) Municipal Government – Historical Evolution
नगरपालिका सरकार – ऐतिहासिक उत्क्रांती

सूचनाएं: १) निम्नलिखित सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।

प्र.१ निम्नलिखित संदर्भ सहित व्याख्या लिखिए। (२०)

अ. नहीं चाहिए बुद्ध बैर की
भला प्रेम का उन्माद यहाँ
सबका शिव कल्याण यहाँ है,
पावें । सभी प्रसाद यहाँ

अथवा

अ. सब पूछो, तो शर में ही
बसती है दीप्ति विनय की
सन्धि-वचन संपूज्य उसी का
जिसमें शक्ति विजय की।

आ. “अब मुँह न खुलवाओ मीनू! इस छोकरी को जगाकर कह दो जाकार घर में सोये। इतने आदमी
आ-जा रहे हैं और यह निर्लज्जा टांग फैलाथे पड़ी है। यहाँ नींद कैसे आ गयी?”

अथवा

आ. “मेरा वास्तव मे ही विचार है की इससे पहले तुम्हारे साथ अन्याय होता रहा है। अब यह चान्स
हाथ आया है इसे न जाने दूंगा।”

प्र.२ निम्नलिखित प्रश्नों के दीर्घांतरी उत्तर लिखिए। (३०)

इ. ‘भारत माता का मंदिर’ कविता द्वारा गुप्त जी क्या संदेश दे रहे हैं अपने शब्दों में लिखिए

अथवा

इ. ‘सब जीवन बीता जाता है’, कविता क्या दर्शाती है?

ई. जयशंकर प्रसाद जी किस वत - भंग के बारे में बता रहे हैं?

अथवा

ई. ‘इनाम’ कहानी में धनंजय की मनोव्यथा कहानीकार ने कैसे व्यक्त की है?

प्र.३ निम्नलिखित टिप्पणियाँ लिखिए। (१०)

ऊ. शक्ति और क्षमा में अंतर व्यक्त करो।

अथवा

ऊ. महादेवी शमी का परिचय।

उ. ‘महादान’ का महत्व बताए

अथवा

उ. ठेस कहानी का ‘सिरचन’।

- प्र.४ निम्नलिखित एक वाक्य मे उत्तर लिखिए। (१०)
१. आज का महामानव कैसे है?
 २. हरिवंशराय बच्चन की कविता का नाम बताए?
 ३. 'वे और तुम' कविता में क्या पीरा जा रहा है?
 ४. माखनलाल चतुर्वेदी के प्रमुख कृतियों के नाम लिखो?
 ५. रामधारी सिंह के 'डायरी' के नाम बताए
 ६. मोहन कुमार अपने परिवार के साथ किसे मिलने आया था?
 ७. 'प्रायश्चित' कहानी के प्रमुख पुरुष चरित्र कौन है?
 ८. 'महादान' कहानी कि शुरुवात किस नाम से होती है?
 ९. 'इनाम' कहानी के लड़के के का नाम बताए?
 १०. मनोवृत्ति किसपर आधारित है?

- प्र.५ निम्नलिखित दो मे से 'एक' पत्रलेखन लिखिए। (१०)
१. अपने मित्र को उसके जन्म दिवस पर बधाई पत्र लिखिए
- अथवा**
२. अपने मित्र को अपने जन्म दिवस के अवसर पर शामिल होने के लिए एक निमंत्रण पत्र लिखो

- प्र.६ अ) निम्नलिखित प्रश्नो के उत्तर सूचना के अनुसार लिखिए। (१०)
- अ. भाववाचक संज्ञा बनाए।
१. मनुदय
 २. नारी
- आ. वर्तनी की शुद्धता।
१. आयु
 २. इस्कूल
- इ. सर्वनाम पहचानिए।
१. वह मेरे स्कूल मे पढ़ता है?
 २. मेरी तबीयत ठीक है।
- ई. विशेषण बताए
१. नीरज अच्छा लड़का है।
 २. ये सेब मीठे है।
- उ. क्रिया का रूप बदले।
१. वह गाना सुन रहा है।
 २. वे बच गए।
- आ) निम्नलिखित अंग्रेजी अनुच्छेद का अनुवाद हिंदी में करे (१०)

Family is one of the most important things that shape a person's life. Every person loves their family for helping them in their bad times. If your family supports you in every field of life, you will not need other people in your life. I love my family very much.

ॐॐॐॐॐॐ

FYBA-I-ATKT-FEB/MAR-2023-HISTORY-I

Time : 03 hrs

Max. Marks. 100

Note : 1) **ALL** questions are **COMPULSORY**.

सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2) Figures to the right indicate full marks.

उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- A) Evaluate the political and military causes of the Revolt of 1857.
१८५७ च्या उठावाच्या राजकीय आणि लष्करी कारणांचे मूल्यमापन करा.
- B) Examine the role of Surendra Nath Banerjee in the Indian Association.
भारतीय संघात सुरेंद्र नाथ बॅनर्जी यांची भूमिका तपासा.
- C) Narrate the role of Allan Octavin Hume in the formation of the Indian National Congress.
भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसच्या स्थापनेतील अॅलन ऑक्टविन ह्यूमची भूमिका सांगा.

Q.2 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- A) Critically evaluate the Moderates presence in the Indian National Congress.
भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसमधील मवाळवादी उपस्थितीचे गंभीरपणे मूल्यांकन करा.
- B) Explain the role of the Extremists.
जहालमतवादीची भूमिका स्पष्ट करा.
- C) Evaluate the revolutionary activities of Maharashtra.
महाराष्ट्रातील क्रांतिकारी कार्यांचे मूल्यमापन करा.

Q.3 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- A) Review the response to the Non-cooperation Movement.
असहकार आंदोलनाला मिळालेल्या प्रतिसादाचे पुनरावलोकन करा.
- B) Discuss the course of the Civil Disobedience Movement.
सविनय कायदेभंग चळवळीच्या अभ्यासक्रमाची चर्चा करा.
- C) Write an essay on the Quit India Movement.
भारत छोडो आंदोलनावर एक निबंध लिहा.

(P.T.O)

FYBA-I-ATKT-FEB/MAR-2023-HISTORY-I

Q.4 **Attempt ANY TWO of the following:**

[20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- A) Describe the Salient Features of the Government of India Act of 1935.
१९३५च्या भारत सरकारच्या कायद्याच्या ठळक वैशिष्ट्यांचे वर्णन करा.
- B) Review the proposal of the Cabinet Mission.
कॅबिनेट मिशनच्या प्रस्तावाचे पुनरावलोकन करा.
- C) Discourse the events leading to the partition of the British controlled India in 1947.
१९४७ मध्ये ब्रिटीश नियंत्रित भारताची फाळणी झाली त्या घटनांचे प्रवचन करा.

Q.5 **Write Short Notes: (ANY TWO)**

[20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन वर थोडक्यात उत्तरे लिहा:

- A) Impact of the Revolt of 1857
१८५७ च्या उठावाचा परिणाम
- B) Lokmanya Tilak
लोकमान्य टिळक
- C) Mahatma Gandhi
महात्मा गांधी
- D) Cripps Mission
क्रिप्स मिशन

०३१०•१०२३

FYBA-I-ATKT-FEB/MAR-2023-MARATHI

Time : 03 hrs

Max. Marks. 100

- सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र.१ अ) कथेची संकल्पना आणि स्वरूप स्पष्ट करा. [२०]
किंवा
ब) कथेच्या विविध प्रकारांची सविस्तर चर्चा करा.
- प्र.२ अ) भूक आणि अदृष्ट या तुम्ही अभ्यासलेल्या कथांचा आढावा घ्या. [२०]
किंवा
ब) 'गिव्ह हिम अ चान्स' या कथेची सविस्तर चर्चा करा.
- प्र.३ टिपा लिहा: (कोणत्याही दोन) [१०]
१) लघुकथा
२) रोहित
३) हा खेळ आयडेंटिटी थ्रेटचा
४) मरणानंतरही जात आडवी
- प्र.४ अ) मराठी लेखनाचे नियम स्पष्ट करा. [०५]
ब) पुढील वाक्यात योग्य विरामचिन्हांचा वापर करा
१) अबब केवढा मोठा हा साप [०१]
२) विजय हुशार आहे पण तो अभ्यास करत नाही. [०१]
३) माझ्याकडे इतिहास भूगोल गणित विज्ञान सर्व विषयांची पुस्तके आहेत [०१]
४) तुम्ही कुठून आलात [०१]
५) माझे जेवण झाले [०१]
- प्र.५ पुढीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर सुमारे ३०० शब्दांचे बातमीपत्र तयार करा: [१०]
१) भगतसिंग कोष्यारी, भाजपा आणि इतर पक्ष
२) मुंबई महानगरपालिकेच्या निवडणुका
- प्र.६ पुढीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर सविस्तर वृत्तांत लिहा. [१०]
१) सोमय्या महाविद्यालयात भोंडला उत्साहात साजरा
२) भारत जोडो यात्रा

(P.T.O)

FYBA-I-ATKT-FEB/MAR-2023-MARATHI

- प्र.७ पुढीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर अर्ज लेखन करा: [१०]
- १) ग्रंथपाल या पदासाठी सकाळ या वृत्तपत्रात आलेल्या जाहिरातीचा आधार घेत अर्ज करा.
- २) पदपथावरील दिवे गेले कित्येक दिवस बंद असल्याची तक्रार महानगरपालिकेत करा.

- प्र.८ इंग्रजी उताऱ्याचे मराठीत भाषांतर करा: [१०]

अ) While we study the subject in college everyday, it becomes important to check the knowledge that we have gained. We can do this through the system of examination. Examination not only help us to judge our knowledge but it also encourages students to do better. Through the results of our examination, we clearly know our weak and strong points. Examination might be a fear factor for some students but it is the best method of assessment.

OR

ब) Books are a source of great wisdom which are also our best companion in loneliness. Books broaden our outlook in life. They impart great moral values like compassion, love, generosity, humanity etc. They also preserve our culture, heritage and techniques and discourses of great people. They also encourage us by providing true incidence from the lives of great men. Many of the curiosities of the human mind are put to rest by books. Reading them does not ask for any age, rather they can be a friend for a lifetime.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

FYBA-I-ATKT-FEB/MAR-2023-PHILOSOPHY-I

Time : 03 hrs

Max. Marks. 100

- Note : 1) **ALL** questions are **COMPULSORY**.
सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) Figures to the right indicate full marks.
उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- Q.1 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]
खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:
- A) Explain the different branches of Philosophy.
तत्वज्ञानाच्या विविध शाखा स्पष्ट करा.
- B) Differentiate between Moral, Immoral and Amoral.
नैतिक (Moral), अनैतिक (Immoral) आणि नीतीशी संबंध नसलेला (Amoral) यातील फरक करा.
- C) Comment on Ethical relativism as a theory.
सिद्धांत म्हणून नैतिक सापेक्षतावादावर टिप्पणी.
- Q.2 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]
खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:
- A) What is Dharma? What do you understand by the philosophy of detachment?
धर्म म्हणजे काय ? अलिप्ततेचे तत्वज्ञान तुम्हाला काय समजते?
- B) How does Bhagavat Gita describe the state of Sthitapradna or the Moral Ideal?
भगवत गीता स्थितप्रज्ञाचे किंवा नैतिक आदर्शाचे वर्णन कसे करते?
- C) Discuss Karmayoga and Jnanayoga as paths to liberation.
कर्मयोग आणि ज्ञानयोग हे मुक्तीचे मार्ग म्हणून चर्चा करा.
- Q.3 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]
खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:
- A) Explain Socratic Ethics.
सॉक्रेटिक नीतिशास्त्र स्पष्ट करा.
- B) Discuss the four cardinal virtues as stated by Plato.
प्लेटोने सांगितल्याप्रमाणे चार मुख्य गुणांची चर्चा करा.
- C) Elaborate the ethics of character by Aristotle.
अॅरिस्टॉटलने दिलेली चारित्र्यातील नैतिकता स्पष्ट करा.
- Q.4 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]
खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:
- A) Discuss the controversy between free will and determinism.
इच्छास्वातंत्र्य आणि निर्धारवाद यांच्यातील वादावर चर्चा करा. (P.T.O)

FYBA-I-ATKT-FEB/MAR-2023-PHILOSOPHY-I

- B) What is the doctrine of self-determinism? How does it give meaning to responsibility?
स्व-निर्णयवादाचा सिद्धांत काय आहे? तो जबाबदारीला अर्थ कसा देतो?
- C) Explain Compatibilism.
कॉम्पॅटिबिलिझम (Compatibilism) समजावून सांगा.

Q.5

Write Short Notes: (ANY TWO)

[20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन वर थोडक्यात उत्तरे लिहा:

- A) Ethics as Normative Science
सामान्य विज्ञान म्हणून नीतिशास्त्र
- B) Bhaktiyoga
भक्तियोग
- C) Classification of virtues
सद्गुणांचे वर्गीकरण
- D) Indeterminism
अनिश्चितता

ॐ १०००००००

FYBA-I-ATKT-FEB/MAR-2023-POL. SCIENCE-I

Time : 03 hrs

Max. Marks. 100

Note: 1) **ALL** questions are **COMPULSORY**.

सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2) Figures to the right indicate full marks.

उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

A) Explain the importance of the preamble of the constitution.

संविधानाच्या प्रस्तावनेचे महत्त्व स्पष्ट करा.

B) Discuss the object, purpose and scope of the preamble.

प्रस्तावनेचा उद्देश, हेतू आणि व्याप्ती यावर चर्चा करा.

C) Explain any five federal and five unitary features of the Indian constitution.

भारतीय राज्यघटनेची कोणतीही पाच संघराज्यात्मक आणि पाच एकात्मक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Q.2 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

A) Explain in detail the various freedoms guaranteed under Art. 19 to Art. 22 of the constitution.

राज्यघटनेच्या अनुच्छेद १९ ते २२ अंतर्गत हमी दिलेल्या विविध स्वातंत्र्यांचे तपशीलवार वर्णन करा.

B) Explain the various writs available under right to constitutional remedies.

घटनात्मक उपायांच्या अधिकारांतर्गत उपलब्ध असलेले विविध प्राधिलेख स्पष्ट करा.

C) Write a brief note on the fundamental rights and it's features.

मुलभूत हक्क आणि त्याची वैशिष्ट्ये यावर थोडक्यात लिहा.

Q.3 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

A) Explain the powers, functions and position of the Rajya Sabha.

राज्यसभेचे अधिकार, कार्ये आणि स्थान स्पष्ट करा.

B) Write a detail note on the concept of Judicial review in India.

भारतातील न्यायिक पुनरावलोकनाच्या संकल्पनेवर सविस्तर टिपण लिहा.

C) Discuss the powers and functions of the parliament.

संसदेचे अधिकार आणि कार्याची चर्चा करा.

(P.T.O)

FYBA-I-ATKT-FEB/MAR-2023-POL. SCIENCE-I

Q.4

Attempt ANY TWO of the following:

[20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- A) Discuss the role and functions of the union cabinet.
केंद्रीय मंत्रिमंडळाची भूमिका आणि कार्ये यांची चर्चा करा.
- B) Explain the constitutional provisions and objectives of the 73rd Constitution Amendment Act.
७३व्या घटना दुरुस्ती कायद्यातील घटनात्मक तरतुदी आणि उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
- C) Describe the powers and functions of the Prime Minister.
पंतप्रधानांच्या अधिकारांचे आणि कार्याचे वर्णन करा.

Q.5

Attempt ANY TWO of the following:

[20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- A) Describe the salient features of the 74th Constitution Amendment Act.
७४ व्या घटना दुरुस्ती कायद्याच्या ठळक वैशिष्ट्यांचे वर्णन करा.
- B) Discuss the significance of the Directive Principles of State Policy.
राज्य धोरणाच्या निर्देशक तत्वांच्या महत्त्वाची चर्चा करा.
- C) Write a detail note on the Speaker of the Lok Sabha.
लोकसभा अध्यक्षान्वर तपशीलवार टिपण लिहा.

७३०७७७

Note : 1) **ALL** questions are **COMPULSORY**.

सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2) Figures to the right indicate full marks.

उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

3) All questions have internal option

सर्व प्रश्नांना अंतर्गत पर्याय आहेत.

4) Draw neat diagrams, flowcharts wherever necessary

आवश्यक तिथे सुबक आकृत्या काढा.

Q.1

Attempt ANY TWO of the following:

[20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- A) Describe Survey and correlational methods in Psychology.
मानसशास्त्रातील सर्वेक्षण आणि सहसंबंधात्मक अभ्यास पद्धती विशद करा.
- B) Define psychology and explain any five modern perspectives in psychology.
मानसशास्त्राची व्याख्या द्या आणि मानसशास्त्राचे पाच आधुनिक दृष्टिकोन स्पष्ट करा.
- C) Explain the goals of Psychology and describe the ethical guidelines for doing research with people.
मानसशास्त्राची चार प्रमुख ध्येये स्पष्ट करा आणि मानसशास्त्रीय संशोधनातील नैतिकता विशद करा.

Q.2

Attempt ANY TWO of the following:

[20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- A) Identify the parts of neurons and explain the function of each part.
चेतापेशी चे विविध भाग सांगून त्या प्रत्येक भागाचे कार्य सांगा.
- B) Explain the division of cortex.
मेंदूपृष्ठाचे विविध विभाग स्पष्ट करा.
- C) Write a detailed note on Autonomic Nervous System.
स्वयंचलित मज्जासंस्थेवर विस्तृत टीप लिहा.

Q.3

Attempt ANY TWO of the following:

[20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- A) Explain the concept and types of punishment. Explain the problems with punishment and ways to make punishment work effectively.
शिक्षेची संकल्पना सांगून तिचे विविध प्रकार सांगा. शिक्षेमुळे निर्माण होणाऱ्या समस्या आणि शिक्षेचा सुयोग्य वापर करण्याच्या पद्धती स्पष्ट करा.
- B) Write notes on: 1. Insight Learning 2. Learned helplessness
टिपा लिहा: १. मर्मदृष्टी अध्ययन, २.अध्ययनार्जात असहाय्यता
- C) Define learning. Identify the key elements of classical conditioning as demonstrated in Pavlov's classical experiment.
अध्ययनाची व्याख्या द्या. अभिजात अभिसंधानाचे प्रमुख घटक ओळखून ते पॅव्हलॉवने केलेल्या प्रयोगात कसे आहेत ते दाखवून द्या.

(P.T.O)

FYBA-I-ATKT-FEB/MAR-2023-PSYCHOLOGY-I

Q.4

Attempt ANY TWO of the following:

[20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- A) Explain the concept of sensory memory. Describe the types of sensory memory and Sperling's experiment.
वेदनिक स्मृती ही संकल्पना स्पष्ट करा. वेदनिक स्मृतीचे प्रकार सांगून स्पर्लिंगचा त्याविषयीचा अभिजात प्रयोग विशद करा.
- B) Explain the process of long-term memory, including nondeclarative and declarative memory.
दीर्घकालीन स्मृतीची क्रिया प्रक्रियात्मक आणि निर्देशात्मक दीर्घकालीन स्मृतीसहित स्पष्ट करा.
- C) Write a note on memory retrieval problems.
आठवण्याच्या प्रक्रियेतील समस्या लिहा.

Q.5

Attempt ANY TWO of the following:

[20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- A) Write a note on various types of professions and major fields in Psychology.
मानसशास्त्रातील प्रमुख विभाग आणि विविध व्यवसाय यावर टीप लिहा.
- B) Write a detailed note Functioning of glands and hormones.
ग्रंथी व त्यांचे स्त्राव यावर विस्तृत टीप लिहा.
- C) Describe the elements of observational learning and the classic Bobo doll experiment.
निरीक्षणात्मक अभ्यासाचे प्रमुख घटक आणि बोबो डॉल हा त्याविषयीचा अभिजात अभ्यास विशद करा.
- D) Write notes on: 1. Encoding specificity 2. Serial Position Effect
टिपा लिहा: १. एन्कोडिंग स्पेसिफिसिटी २. सिरीयल पोजिशन इफेक्ट

०३००१०२३

FYBA-I-ATKT-FEB/MAR-2023-SOCIOLOGY-I

Time : 03 hrs

Max. Marks. 100

Note : 1) **ALL** questions are **COMPULSORY**.

सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2) Figures to the right indicate full marks.

उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- A) Write a detailed note on 'Sociological Imagination'.
'समाजशास्त्रीय कल्पनाशक्ती' वर तपशीलवार टिप लिहा.
- B) What was Emile Durkheim's impact on 'Modern Sociology'?
एमिल डर्कहेमचा 'आधुनिक समाजशास्त्र' वर काय परिणाम झाला?
- C) Write a detailed note on Herbert Spencer.
हर्बर्ट स्पेन्सरवर तपशीलवार टिप लिहा.

Q.2 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- A) Write a detailed note on alternative family forms in the present times.
सध्याच्या काळातील पर्यायी कौटुंबिक स्वरूपांवर तपशीलवार टिप लिहा.
- B) Write a detailed note on 'Family Violence'.
'कौटुंबिक हिंसाचार' वर तपशीलवार टिप लिहा.
- C) Write a detailed note on 'Types of Religion'.
'धर्माचे प्रकार' वर तपशीलवार टिप लिहा.

Q.3 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- A) Write a detailed note on 'Network Society'.
'नेटवर्क सोसायटी' वर तपशीलवार टिप लिहा.
- B) Define 'Culture'. Highlight the characteristics of 'Culture'.
'संस्कृती'ची व्याख्या लिहा. संस्कृतीच्या वैशिष्ट्यांवर प्रकाश टाका.
- C) Write a detailed note on 'Ethnocentrism' and 'Cultural Relativism'.
'वांशिककेंद्र वाद' (Ethnocentrism) आणि 'सांस्कृतिक सापेक्षतावाद' यावर तपशीलवार टिप लिहा.

(P.T.O)

FYBA-I-ATKT-FEB/MAR-2023-SOCIOLOGY-I

Q.4

Attempt ANY TWO of the following:

[20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- A) Define 'Socialization'. What are the aims of Socialization?
'सामाजिकीकरणाची' व्याख्या लिहा. 'सामाजिकीकरणाची उद्दिष्टे काय आहेत?
- B) Write a detailed note on 'Anticipatory Socialization'
'आगामी सामाजिकीकरण' वर तपशीलवार टिप लिहा.
- C) Write a detailed note on Charles Horton Cooley's 'Looking Glass Self'.
चार्ल्स हॉर्टन कूलीच्या 'लुकिंग ग्लास सेल्फ' वर तपशीलवार टिप लिहा.

Q.5

Write Short Notes: (ANY TWO)

[20]

कोणत्याही दोन वर टीपा लिहा:

- A) Gender Socialization
लिंग सामाजिकीकरण
- B) Risk Society
रिस्क सोसायटी
- C) Careers in Sociology
समाजशास्त्रातील करिअर
- D) Varieties of 'World Religion'
'जागतिक धर्माचे' प्रकार

०३१०१४०२३